

δὲ ἔγνη Σχολῶν δὲν ἀπαντῶνται μετὰ ταῦτα, οὐδόλως ὅμως ἔπεται, ὅτι καὶ ἐξέλιπον ἐντελῶς· διότι ἅμα τῇ ἀφθονεστέρᾳ τῶν φώτων μετὰ ταῦτα ἐκχύσει, ἰδίως μετὰ τὰ μέσα τῆς ΙΖ' Ἐκατ. καὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΗ' (1721) ἤκμαζεν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικῇ Σχολῇ, ἧς προέστατο Ἰωάννης ὁ Θεσσαλονικεὺς, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῆς Λατινικῆς οὐκ ἄπειρος¹, περὶ δὲ τὰ μέσα τῆς αὐτῆς Ἐκατ. (1757) δύο ὑπαρχουσῶν Σχολῶν² ἐδίδασκεν αὐτόθι μέχρι τοῦ 1758 ὁ ἐξ Ἰωαννίνων Κοσμάς Μπαλάνος³, τῷ δὲ 1787 ὑπῆρχεν Ἑλληνομουσεῖον, οὗ προέστατο ἀπὸ τοῦ 1760 Ἀθανάσιος ὁ Πάριος⁴. Μετὰ δὲ τοῦτον ἀναφέρεται Ἰωνᾶς ὁ Κοντὸς ἐκ τῆς Μονῆς Σπαρμοῦ ἢ Σπαρμιώτης⁵, μαθητῆς Ἰωάννου τοῦ Κωφοῦ τοῦ ἐκ Τυρνάβου. Κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐνεστῶσης ΙΘ' Ἐκατοντ. προέστη τῆς Σχολῆς ὁ μαθητῆς τοῦ Παρίου Ἀναστάσιος Καμπίτης Ναουσσαῖος μέχρι τοῦ 1822, ὅτε διαλιπούσης τῆς Σχολῆς ἐκ τῶν περιστάσεων, αὐθις δὲ συστάσης, ἠγήσατο αὐτῆς ὁ ἐκ Ναούσσης Νικόλαος Ἀγγελάκης, καὶ Ἐμμανουὴλ Φωτιάδης. Ἐκτοτε ἡ Σχολὴ ἔβαινε καὶ βαίνει ἐπὶ τὰ κρεῖττω μεταρρυθμισθεῖσα ἐσχάτως εἰς Γυμνάσιον. Λόγιοι δὲ Θεσσαλονικεῖς τῆς ἐποχῆς ταύτης, Φιλόθεος ὁ μετὰ ταῦτα Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (1780)⁶, Γρηγόριος Ἱερομόναχος (ΙΗ' Ἐκατ.), φιλόσοφος καὶ θεολόγος καὶ Ἱεροκλήρουξ⁷, Ἄσσανος Λάσκαρις (ΙΗ' Ἐκατ.) ἰατροφιλόσοφος⁸, Γρηγόριος ὁ Ζαλίκογλους (1800) διδάσκαλος ἐν Βουκουρεστίῳ, Λεξικῶ Γαλ-

(1) Δημ. Προκοπίου. Σχεδιάσμ. παρὰ Φαβρικήν ἐνθ. ἀνωτ.

(2) Γεωργίου Κωνσταντίνου ἐν Προλεγομένοις τοῦ τετραγλώσσου Λεξικοῦ «Εἰς Θεσσαλονικὴν Σχολετα δύο (1757).»

(3) Κατ' ἔγγραφον σημείωσιν τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις σεβαστοῦ μοι φίλου Παναγιώτου Ἀραβαντινοῦ (Π. Ἀρ.)

(4) «Ἡ Γραμματικὴ τοῦ Νεοφύτου ἐκείνου συνοψισθεῖσα . . . ὑπὸ τοῦ ἐν Ἱερομονάχοις ἐλαχίστου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου τοῦ ἐν τῇ τῆς Θεσσαλονικῆς Φροντιστηρίῳ διδασκαλικῶς προϊεραμένου ἀψπζ' Ἐνετήσιν.» ἔτι Π. Ἀρ

(5) Σοφ. Κ. Οἰκ. ἔγγρ. σημ.

(6) Βρετοῦ Α', 408. 258.

(7) Μελετ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Δ', 440.

(8) Μελετ. Ἐκκλ. Ἱστορ. Δ', 445.

